

HOE DE BISSCHOP DE PASTORIE GESLOTEN
VOND. DERDE BEZOEK VAN HELDEWIJS AAN
BRUGGE. WAT DE KLOK TOT STANCE GEZEGD
HAD. ONTMOETING VAN HELDEWIJS.
EEN UITNOODIGING VOOR EEN FEESTMAAL.

't Sloeg twee uur op Lapscheure's kerktoren, toen de dekker een rijtuig zag aankomen.

— Bij mijn arm zieltje ! mompelde de man, dat is Monseigneur de bisschop. Ai mij, was ik maar twee uren van hier ! En de koets rijdt recht naar de pastorie. Zou hij de verwachte bezoeker wezen ? Dan moet ik er nog mee spreken. Ja, 'k heb het beloofd en belofte maakt schuld, zou pastoor Heldewijs zeggen.

De werkman klom vlug naar beneden en wierp zich voor den kerkvorst op de knieën.

De koetsier klopte op de deur van de pastorie.

— Heldewijs kon wel gereed staan om mij te verwelkomen, mompelde de bisschop. Zou de zonderling nog zijn middagslaapje doen ?

De deur bleef gesloten.

De dekker was opgestaan en stamelde eenigszins verlegen :

— Monseigneur... neem mij niet kwalijk... maar mijnheer de pastoor heeft gezegd... dat hij niet thuis is vóór negen uur.

— Wat ?

— 't Is de zuivere waarheid, Monseigneur.

— Heeft hij u gelast mij die tijding te melden ?

— Ja, Monseigneur. En zijn dienstmeid is naar Sluis.

De geestelijke moest zijn toorn bedwingen.

— Weet ge niet waar hij is, man ?

— Neen, Monseigneur. Hij vertrok met een korf aan zijn arm.

— Dat zal hij bekoopen ! zei de bisschop bij zichzelf.

En luid hernam hij :

— Parochiaan, zeg den pastoor uit mijn naam, dat hij morgen na den noen in mijn paleis moet komen. Voeg er bij, dat ik het uitdrukkelijk bevel. Verstaan ?

— Ja, Monseigneur.

— Koetsier, we keeren naar Brugge terug.

De koetsier verliet het dorp. Nauwelijks was 't laatste geratel van de wielen verzwonden, of het dorpsplein stond vol vrouwen.

— Wie was dat, Jozef ?

— Wat heeft hij gezegd ?

— Wat kwam hij doen ?

— Vanwaar is hij ?

— Wat hebt ge geantwoord ?

Zoo klonk het dooreen. Maar de dekker maakte een eind aan al die vragen door kortweg te antwoorden :

— Wijfjes, 'k heb al te veel tijd verloren. Dezen avond zal ik u alles uitleggen !

En wip, hij zat boven op zijn dak.

Rond negen uur keerde Heldewijs terug. Als altijd was hij vroolijk gestemd. Iedereen groetend, nu een opmerking makend over het weer, dan over den oogst, begaf hij zich naar zijn woning. Een minuut later was de dekker bij hem. Kalm aanhoorde de priester het bevel van den bisschop.

Even kalm nam hij wat later 't avondmaal, toen Klara welvoldaan van haar reis thuisgekomen was. Belangstellend vroeg hij naar haar zuster en haar gezin. En even bedaard legde hij zich te slapen. Hij was moe en sliep zonder stoornis.

*
**

Den volgenden dag, om vier uur 's namiddags, stond hij voor de derde maal in 't bisschoppelijk paleis. Hij moest een uur wachten, alvorens hij bij zijn overste toegelaten werd.

De kerkvorst keek zeer verstoord.

— Een grapje kan ik goed verdragen, pastoor Heldewijs, maar wat ge gisteren deedt, gaat alle perken te buiten. Zoiets mag ik niet dulden.

— 'k Had een bedankje verwacht, Monseigneur.

— Waagt ge 't nog met mij te spotten ?

— Monseigneur, mijn middel moet geholpen hebben. Zeg eens in waarheid, toen ge gisteren thuis kwaamt, hadt ge dan geen honger ?

De bisschop zag den priester een wijl aan, barstte toen in een schaterlach los, greep Heldewijs' hand en zei :

— Nu begrijp ik uw handelwijze. Wel ja, ge hebt mij een goed geneesmiddel aan de hand gedaan en zoo eenvoudig ! 'k Moet meer beweging nemen, een minder zittend leven leiden.

— Och, Monseigneur, wat onze boeren weten, is aan de meeste geleerden onbekend.

— Wel moogt ge zoo spreken ! En den raad, dien ge op zulk een zonderlinge maar proefondervindelijke wijze gegeven hebt, zal ik volgen.

— Monseigneur, mag ik nog een opmerking maken ?

— Gewis !

— Welnu, zoo ga ik ook met mijn parochianen om. En dat wordt dikwijls verkeerd begrepen door hen, die mijn parochie niet kennen.

— 'k Weet het, 'k weet het, pastoor Heldewijs. 't Is niet

noodig, dat ge u verdedigt ; zooals ik reeds gezegd heb, zijt ge volkomen vrij naar uw goeddunken te handelen.

De herder van Lapscheure begaf zich in opgewekte stemming terug naar zijn dorp. Niet ver van huis haalde hij een vrouw in. Hij herkende Stance, de trouwlustige kwezel.

— En wat heeft de klok gezegd ? vroeg hij vroolijk.

— Dat ik trouwen mag.

— Welnu, trouw dan ! Maar nog een gulden raad : waar de vrouw de broek draagt en de man op de plaats van den bezem staat, achter de deur dus, gaan de zaken verkeerd. En nu, Stance, mijn beste wenschen, hoor ! Ik zal u met uw aanstaande verwachten om te onderzoeken, of ge beiden thuis zijt in uw catechismus. Goeden avond !... 't Is zooals ik dacht, mompelde Heldewijs. Ze wilde trouwen. Och, nu is ze van haar muizenissen verlost.

Dicht bij het dorp aan ontmoette Heldewijs een rijtuig, met drie personen.

— Ah, dat is de bevelhebber van 't Sluissche kasteel. Die twee andere heeren zijn ongetwijfeld vrienden van hem, zei de geestelijke bij zichzelf.

En luidop riep hij :

— Goeden avond, menschen ! 't Is goed op het land, nietwaar ?

— Ja, pastoor Heldewijs, antwoordde de bevelhebber.

En op een spotachtigen toon sprak hij tot zijn gezellen :

— 'k Heb de eer u den beroemden Heldewijs voor te stellen, die in de parochie van Lapscheure de kudde weidt.

En tot den priester zei hij :

— Mijn vrienden zijn kollega's van u, al verschillen ze nogal op 't punt van geloof.

De predikanten zagen min of meer minachtend op Heldewijs neer.

— Maar, à propos, heer pastoor, hernam de bevelhebber, waar is uw ezel ? Vroeger reedt ge toch altijd op een grauwteje rond.

— Och, beste maat, antwoordde Heldewijs schalks, ik

kon 't beestje hier niet meer houden. 't Wilde met alle geweld naar zijn broeder te Sluis.

— Een schoon compliment, zei een van de Nederlandsche predikanten op beleedigden toon.

— Wij rijden op geen ezels, zei de andere vreemdeling schamper.

— Och, neen, gij zijt wellicht van die soort, die zich boven onzen Goddelijken Meester stelt, hernam Heldewijs. Onze Heer deed zijn intrede in de stad Jeruzalem op een ezel, maar zijn dienaren verkiesen koetsen. Maar, neemt mij niet kwalijk, heeren, dat ik u uw kostbaren tijd ontroof. Een vogelverschrikker, zooals ik, past maar kwalijk in uw gezelschap.

— Ge moogt niet boos zijn, pastoor Heldewijs, herbegon de bevelhebber. 'k Ben zeer op uw vriendschap gesteld. Overmorgen bereid ik te mijnen huize een feestmaal. Wilt ge mijn gast zijn ? 't Zal mij een groot genoegen wezen, u te ontvangen.

— Top, dat neem ik aan ! antwoordde de geestelijke. 'k Moet me dikwijls met zwart brood tevreden stellen en uw disch zal van betere spijzen voorzien zijn.

— Tot overmorgen dan !

De koets reed voort.

— We zullen ons eens goed vermaken te zijnen koste, sprak de gouverneur tot zijn gasten.

— Ik zal hem eens een lesje geven, dacht Heldewijs, toen hij zijn woning binnentrad.

HANS VAN HORENBEEK

De Pastoor van Lapscheure

L. OPDEBEEK
UITGEVER ❖ ❖ ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

MERKWAARDIG LEVEN

VAN

FRANCISCUS HELDEWIJS

PASTOOR VAN LAPSCHEURE

Penteekeningen van STAN VAN OFFEL
Kleuromslag van EDMOND VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN